

VIIPU VAAPU

Luetunymmärtämistehtäviä 6
ELINA TARAS-VAULASVIRTA

ELINA TARAS-VAULASVIRTA

Iloinen harjoituskirja
Luetunymmärtämistehtävät 6

VIIPU VAAPU

KUKA? MIKÄ?
MILLAINEN? MITÄ?
MISSÄ? MILLOIN?
MIKSI?

Kirjan tekijä antaa tästä Viipu Vaapu luetunymmärtämistehtäviä 6 kirjasta kopiointioikeuden koululle, joka on tämän kirjan hankkinut.

Koulun kopiointioikeuden sisältö:

1. Koululla on oikeus ottaa tästä kirjasta haluamansa määrän kopioita vain oman koulunsa oppilaiden käyttöön lukemisen ja luetun ymmärtämisen harjoitteluun. Koulu ei voi luovuttaa tätä kirjaa muiden koulujen tai oppilaitosten käyttöön.
2. Tämän kirjan kopiointioikeus säilyy koululla, niin kauan kuin koulu käyttää opetuksessaan tätä kirjaa.

© 2024 Elina Taras-Vaulasvirta

Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän julkaisun tai sen osan jäljentäminen ilman tekijän kirjallista lupaa on tekijänoikeuslain mukaisesti kielletty.

Kannen suunnittelu ja kuvitus: Elina Taras-Vaulasvirta

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-8289-7

1 Askartelua ja kaikkea kivaa.....	8
2 Retki alkaa	10
3 Eläimet pyöreässä piirissä	12
4 Maja puussa.....	14
5 Haravoimassa	16
6 Juhliin menossa	18
7 Naken ja Vaken kadulla	20
8 Mini	24
9 Agility.....	26
10 Kissen iltasatu	28
11 Hiiri Hellä lääkärinä.....	30
12 Pinan luona kylässä.....	32
13 Kirjoitustunti	34
14 Karusellissa	38
15 Tauluja seinällä	40
16 Sylissä	42
17 Hiirten häät	44
18 Perhe uimarannalla	46
19 Ruokalassa	48
20 Nallet keittiössä	50
21 Tossun hovissa.....	52
22 Petkun koulussa	55
23 Pojat purolla	58
24 Nestorin kanssa metsässä.....	60
25 Akvaario	62
26 Kroko kylvyssä	64
27 Pitku ruokkii lintuja	66
28 Tepe köysissä	68
29 Pikkusanti leirillä	70
30 Krokoäiti lukee iltasatua.....	72
31 Soittokunta.....	74
32 Masa onkii	76
33 Huviretkellä	78
34 Lettujen paistoa.....	80
35 Kiffe ja kaverit pulkkamäessä.....	83
36 Prinsessan häät.....	86
37 Pelle ja hiiret.....	88
38 Vinsu hiihtoladulla.....	90
39 Katuleikkejä.....	93
40 Yllätys.....	95
41 Paten pihalla.....	97
42 Luistelijoita.....	99
43 Miltä tuntuu.....	101
44 Piken pikkupuisto.....	103
45 Meillä leivotaan.....	106
46 Murre, Murri ja Musse laivalla	108
47 Tiukku sijaisena	110
48 Jarru näytelmäharjoituksessa	113
49 Täksyn kyydissä	115
50 Ravintola Lentävä lautanen	117
51 Puutarhassa	121
52 Kasvimaalla	123
53 Muiskun synttäreillä	126
54 Rapan lempipuisto	131
55 Jupu istuu tuolilla	133
56 Kasmirrin kahvila	135
57 Laivoja uittamassa	137

Oikeat vastaukset tehtäviin	142
-----------------------------------	-----

Ajatuksia kirjasta ja lukemaan oppimisesta

Lue ja löydä -kirjasarja on syntynyt tarpeesta saada harjoitusmateriaalia sujuvan lukemisen ja luetunymmärtämisen harjoitteluun. Lukijalle oman lukemisen tasoon sopivat tekstit ovat tärkeitä innostuksen syntymiseen ja lukuharjoituksen ylläpitämiseen. Opettajalle on helpottavaa, kun sopivaa luettavaa löytyy kaikkien tarpeisiin.

Eriyttämisessä ja oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioonottamisessa opettaja tarvitsee materiaalivaraston, josta ottaa jokaiselle sopivaa, motivoivaa tehtävää. Jotta opettajan aika riittäisi ja hän voisi tukea niitä, joilla lukeminen aukeaa hitaammin, itseohjautuva tehtävämateriaali on luokalle todella tarpeen. Lue, etsi ja löydä -sarjan koululla monistettavat kirjat sekä muu Sinaopit - luetunymmärtämismateriaali on luotu auttamaan kaikkia oppilaita hyvän lukutaidon saavuttamisessa ja helpottamaan opettajan työtä.

Hyviä luetunymmärtämistehtäviä ovat tehtävät, joissa lukijan on lukemansa perusteella tehtävä päätelmiä esimerkiksi siitä, mitä kuvassa tapahtuu. Näissä tehtävissä lukeminen aktivoi ajattelun ja ymmärtämisen. Tärkeää on, että lukijalle ei aluksi anneta liian vaativia tehtäviä ja näin sammuteta hänen innostustaan. Tehtävien on hyvä vaikeutua oppimisen myötä.

Varsinkin lapsilla, joilla lukemisen avautuminen vie aikaa, on tärkeää saada kokea oivaltamisen iloa ja nähdä hyöty luetunymmärtämisestä. Kun lukemalla voi saada uusia ajatuksia ja tietoa, niin syntyy into ja motivaatio yrittää lukea lisää.

Kirjasarjan harjoitukset vahvistavat lukemista, harjoittavat luetunymmärtämistä ja kuvanlukemista sekä päättelytaitoja. Parin kanssa -työskentely mahdollistaa vuorovaikutustilanteet, joissa oppilaiden keskustelun ja pohdinnan kautta esiin nousseet eri näkökulmat saavat mahdollisuuden tulla esiin.

Harjoituskirjan käyttäjä saa paljon harjoitusta silmien koordinaatiota vaativaan selailevaan lukemiseen etsiessään tietoa tekstistä.

Työmuisti saa harjoitusta, kun lukija joutuu muistamaan tekstistä asioita ja pitämään nämä asiat muistissa, kunnes asiat taas palaavat tekstissä esiin.

Kuvanlukemisentaito harjaantuu etsittäessä kuvasta tekstissä kerrottua tietoa.

Itsenäisten arvioiden tekeminen tekstistä ja kuvasta vahvistaa positiivista omakuvaa ja osaamisen kokemusta.

Kokemukseni mukaan säännöllinen harjoitus on tuottanut hyvää tulosta myös oppilailla, joilla muulloin on vaikeuksia keskittyä itsenäisiin tehtäviin. Motivaatiota lisää yksilöllinen palaute siitä, miten hyvin oppilas on onnistunut. Arviointikeskusteluja varten olen kirjannut oppilaiden tulokset arviointikirjaan värikoodein – erittäin hyvä, hyvä, tyydyttävä, tarvitsee harjoitusta, tarvitsee paljon harjoitusta. Värisarja antaa oppilaalle ja huoltajille havainnollisen kuvan harjoituksen edistymisestä ja tarpeesta.

Mielikuvitus ja huumori ovat tärkeitä ilon ja motivaation lähteitä. Asioiden pohtiminen on mielenkiintoista. Asioiden näkeminen uudesta näkökulmasta avaa välillä tien vapauttavaan nauruun. Lukeminen, tavut, sanat voivat olla myös hauskaa leikkiä.

Kaikille, mutta erityisesti lapsille, joille lukemisen avautuminen vie aikaa, on tärkeää, että lukuhetki on kannustava. Tekstin elämyksellisyyteen ja sisältöön painottuva tunnelma luo oppimiselle rentoutuneen, hyvän oppimisilmapiirin, toisin kuin mitattavaan suoritukseen tähtäävä koeilmapiiri. Mieluiten harjoitus toistuu usein ja säännöllisesti.

Kirjan kuvia voi käyttää esimerkiksi virikekuvina pikku kirjoitelmien, tarinoiden, näytelmien vuorovaikutustaitojen, kuten kysyminen, vastaaminen, kertominen, eläytyminen harjoitteluun.

Piirrostehtävät on tarkoitettu niin tekstin ymmärtämiseen kuin oman ilmaisun vahvistamiseen ja innostamaan uusiin omiin kuviin ja kertomuksiin. Oppilaan oman luomisprosessin herättäminen aktivoi motivaatiota. Kuva voi tempaista lukijan tekstiin mukaan.

Lapsi tarvitsee kuvallista monimuotoisuutta. Siksi VIIPU VAAPU -kirja tuo 57 tehtävän verran erilaisia hahmoja, paikkoja, asioita tutkittavaksi. Kuvanlukemisen taito on tärkeä ja sitä pitää harjoitella, jotta sen oppii. Kuvien sisältämä monikerroksellinen tieto avautuu vasta, kun saa harjoitella ja oppia näkemään tutkimalla.

Kielellisesti avautuu uusi hauska, maailma, kun alkaa oppia kuvailemaan näkemäänsä.

Elävän kuvan hallitsemassa maailmassa on pysäyttävän tärkeää osata nähdä ja ymmärtää, mistä kuva koostuu, mikä sen viesti ja tarkoitus on. Tehtäväkirja antaa harjoitusta katsoa kuvia ja löytää niistä uusia asioita ja merkityksiä.

Ilon ja vuorovaikutuksen löytyminen kuvista herättää ehkäpä pohdinnan, miten ympärillä eletään ja toimitaan. Omat oppilaani ovat innostuneet Sinaopit -materiaalin myötä kirjoittamaan ja piirtämään omaa hyvää ja hauskaakin luetunymmärtämismateriaalia. Yhteisen uuden luominen tuo luokkaan hyvän ilmapiirin ja luokkahengen, kun kaikki pääsevät osallistumaan työskentelyyn.

Myös sujuvasti lukevat oppilaat tarvitsevat harjoitusta selailevaan, tarkkaan lukemiseen ja kuvanlukemiseen. Siksi koko luokan VIIPU VAAPU -tunti on välillä paikallaan.

Viipu Vaapu -kirjan tehtävisivut sisältävät kuvan lisäksi 8 - 28 tehtävävirkettä. Lukijan tehtävä on päätellä lukemiensa väittämien perusteella, miten yhdistää kuvien numerot oikeisiin väittämiin. Virkkeiden tiedoista ja kuvasta lukija voi mielessään luoda tarinan, jota hän voi mielikuvituksessaan jatkaa piirtäessään täydennystä kuvaan. Kertomuksen teksti antaa kuvassa oleville asioille nimet ja merkitykset. Joka tehtävään liittyy kuvasanasto, joka auttaa ymmärtämistä. Tehtävisivun piirrostehtävä antaa lapsen luoda oman mielikuvan luetusta. Kun lapsi saa itse luoda, on hän myös itse osaltaan tekemässä tarinaa. Piirustuskuvat sanastossa on tarkoitettu vain havainnollistamaan lukijalle, mistä asiasta on kysymys.

Sarjaan kuuluu lisäksi Ulle Dulle, Kinkke Laade, Entten Tentten, Eelin Keelin Klot ja Hissun Kissun ja Viipu Vaapu. Sarjan kirjojen tehtävät vaikeutuvat kirja kirjalta. Entten Tentten on tehty harjoittamaan erityisesti kuvanlukemisen ja havainnoinnin harjoittelua. Entten Tenttenin tehtäviä voi käyttää itsenäisesti, mutta se sopii täydentämään Viipu Vaapua lisätehtävinä.

Myönteinen kokemus lukuhetkestä kannustaa uuteen lukuhetkeen. Harjoitus tekee lukijan, ja hyvä lukija harjoittelee paljon. Siksi on tärkeää, että lukijalla on tarjolla hänen osaamiseensa sopivaa luettavaa. Kirjoissa kuva ja teksti vahvistavat oppimista ja onnistumisen kokemuksen syntyä. On palkitsevaa lukea, kun ymmärtää, voi välillä nauraa tai ihmetelläkin lukemaansa. Hauskat eläinhahmot ovat lapsille tie mielikuvituksen maailmaan ja tunteisiin.

Juuri huudahdus ”Tämä on hauskaa” pojalta, jolle lukeminen on rankkaa, antoi minulle erityisesti iloa ja motivaatiota piirtää ja luoda edelleen uutta.

Lukijoille on tarjolla myös Ota kiinni mandariini -harjoituskirjat sekä kertomusteksteihin pohjautuvat Mauno, Mauno ja Tilda -harjoituskirjat ja Tildan valinnat -luetunymmärtämisharjoituksia asiateksteistä.

Hauskaa matkaa lukemisen iloon!

Tapiolassa heinäkuun helteessä 2024

Elina Taras-Vaulasvirta

Merkitse numero:

Piirrä

___ Tipsu on iloinen. Se esittelee onnistunutta piirrosta itsestään.

___ Pieniä paperipaloja tippuu pöydältä. Tarkka Takku keskittyy ja se leikkaa kuvioita paperista.

___ Kekseliäs Nakke makaa lattialla. Se leikkii paperisilpulla.

___ Innostunut Nepe istuu pöydän kulmalla ja virkkaa.

___ Paperi on vielä valkoinen. Taitava Tuiske maalaa vesiväreillä kuvan mummostaan.

___ Valtava lankakerä on maassa. Ahkera Koto neuloo.

___ Isot sakset ovat paperin päällä keskellä lattiaa.

___ Toimelias Täsmä puristaa kädessä värityynyä. Se painaa kankaalle tähtiä.

___ Rento Mätky makaa vatsallaan ja piirtää lattialla.

___ Rauhallisella Rokulla on neula kädessä. Se ompelee jumppapussia.

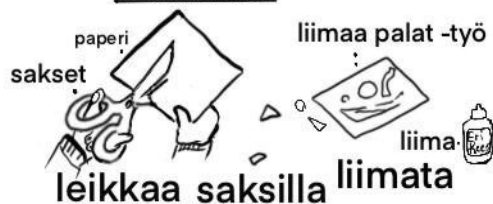
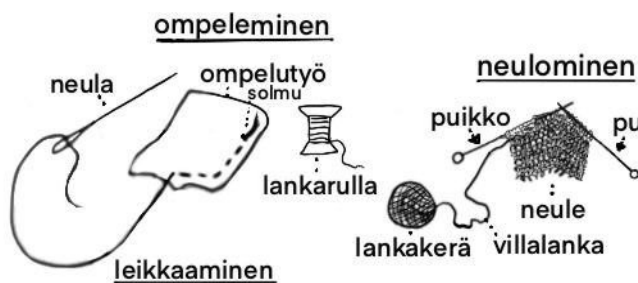
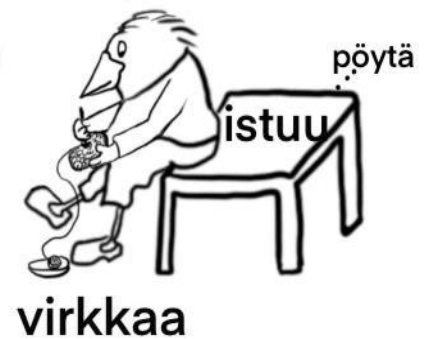
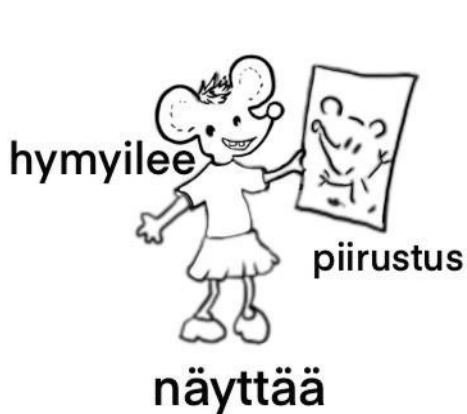
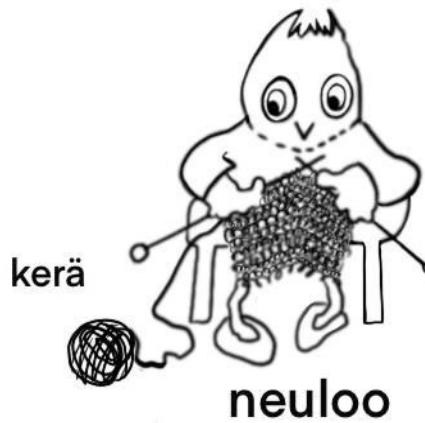
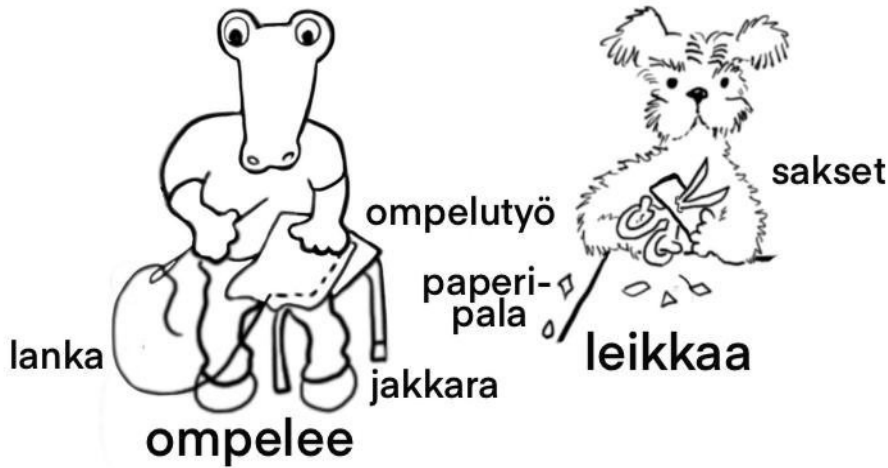
- pöydän alle sivellin ja väriliitulaatikko

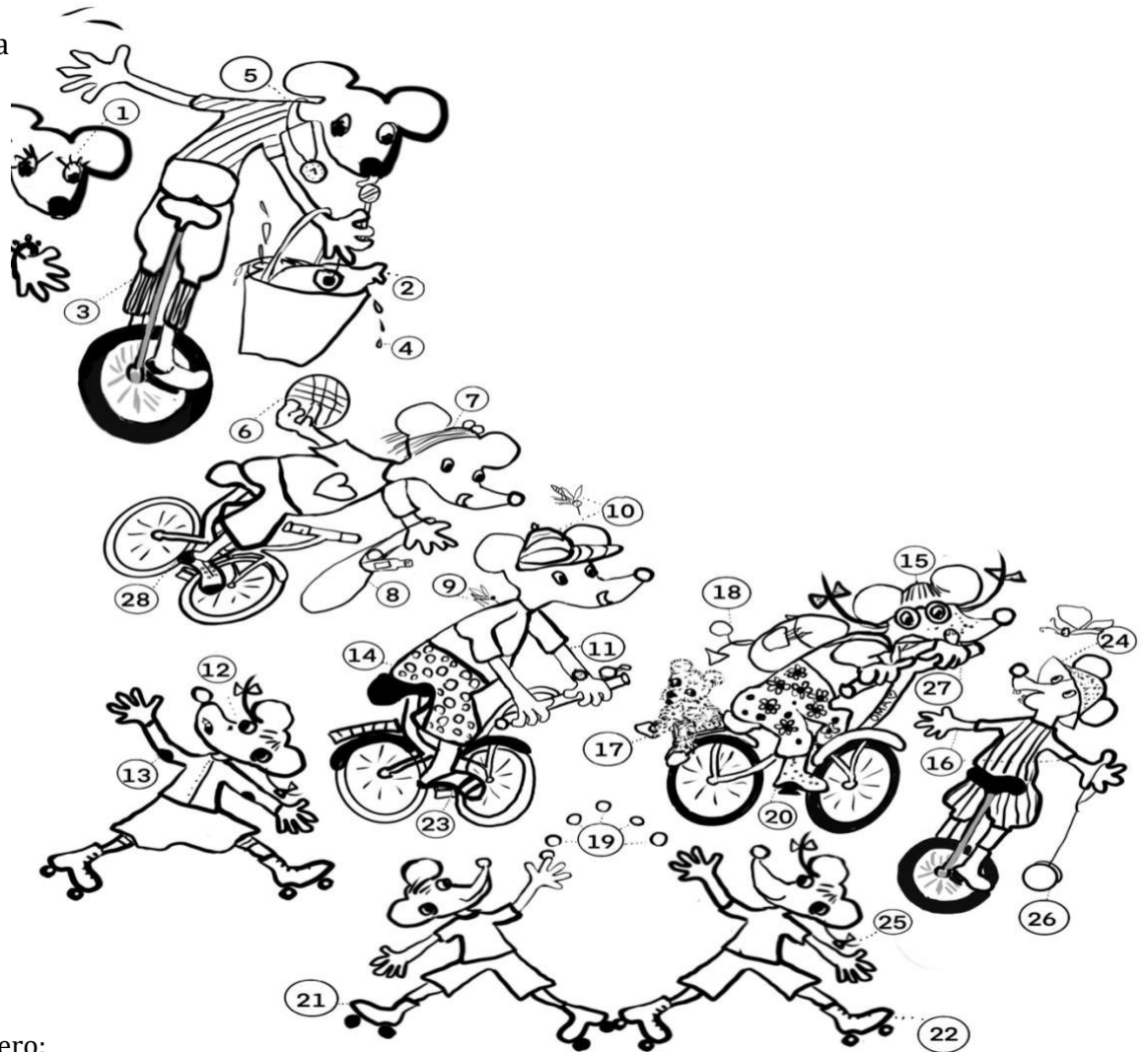
- Tuiskelle vesilasi

- Nepen tuolin alle lankakerä

- Kotolle lankakori, jossa on paljon lankoja

- Mätkylle pyyhekumi ja värikynä

Merkitse numero:

- ___ Viipu syö tikkaria ja ajaa yksipyöräisellä.
 - ___ Vaapu ajaa ilman käsiä ja tasapainoilee pallo kädessä.
 - ___ Rulle katsoo suoraan eteen kädet suorina ohjaustangolla.
 - ___ Hyttynen pistää paidan läpi selkään.
 - ___ Mehupullo heiluu kassissa.
 - ___ Kalan suuret silmät katselevat sangosta.
 - ___ Lulle puhelee Hupun kanssa. Lulle ajaa kädet koukussa ja nojaa eteenpäin.
 - ___ Iloinen Hais luistelee eteenpäin.
 - ___ Letit heiluvat ilmassa.
 - ___ Äkäinen hyttynen tähtää lippalakkiin.
 - ___ Riipu katsoo kummissaan ylös Raapua.
 - ___ Raapun ripset räpsyvät, kun se katsoo alas Riipua.
 - ___ Villatakin kyynärpäissä on paikat.
 - ___ Pörröinen Ruppu yrittää pysyä tarakalla.
 - ___ Huis luistelee kevyesti pois päin kaveristaan.
 - ___ Pallot lentävät ilmassa kaverusten käsistä.
 - ___ Lenkkareissa on mukava polkea pyörää.
 - ___ Mustalla satulalla istuu pallohousuinen poika.
 - ___ Hupu on hyvä tekemään temppuja jojolla.
 - ___ Saappaat voivat olla hikiset, kun pyöräilee.
 - ___ Tasapaino pysyy hyvin, kun pitää käsiä levällään.
 - ___ Sandaalit ovat vilpoiset ajaessa.
 - ___ Suora etutukka on kukkahousuisella Lullella.
 - ___ Lierihattu on hyvä auringossa.
 - ___ Vesi loiskuu ja roiskuu sangosta ympäriinsä.
 - ___ Vaapun suorassa tukassa on yksi pompula.
 - ___ Nauhassa heiluu kaulakello.
 - ___ Täysinäisessä repussa roikkuu kaksi heijastinta.
 - Piirrä
 - moottoripyöräilijöitä kilpailemaan eläinten taakse rallissa
 - Vaapulle aurinkolasit
 - Viipulle hattu ja kaksi rannerengasta
 - Lille nahkatakki ja ajolasit
 - Sikille korvarenkaat
 - Setille pikku jakku ja kukkia hattuun
 - Huisille ja Haisille koristeita paitaan
 - Riipulle limsapullo käteen
 - Raapulle kauppakassi käteen

Piirrä

- moottoripyöräilijöitä kilpailemaan eläinten taakse rallissa
- Vaapulle aurinkolasit
- Viipulle hattu ja kaksi rannerengasta
- Lille nahkatakki ja ajolasit
- Sikille korvarenkaat
- Setille pikku jakku ja kukkia hattuun
- Huisille ja Haisille koristeita paitaan
- Riipulle limsapullo käteen
- Raapulle kauppakassi käteen

I l l o i n e n VIIPU VAAPU

Luetunymmärtämisharjoituksia 6

Luetunymmärtämisen, kuvanlukemisen, havainnoinnin ja päättelykyvyn harjoittamiseen testattua harjoitusmateriaalia, joka sopii käytettäväksi koko luokalle sekä yhteisesti että pienryhmissä, 52-tunnilla tai eriyttämisessä, niin että kaikki saavat osaamiselleen sopivaa luettavaa.

Materiaali harjoittaa tarkkaa teknistä lukutaitoa, ymmärtävää lukemista, selailevaa lukemista, tiedon löytämistä tekstistä ja kuvasta sekä päättelytaitoja ja kuvanlukemisentaitoa.

Tehtävisivut sisältävät 8-30 väittämää. Lukijan tehtävä on PÄÄTELLÄ lukemansa perusteella, miten yhdistää kuvien numerot oikeisiin väittämäkohtiin. Kirjassa on 57 kuvallista tehtävisivua. Sivuja on 142.

Tehtävisivu sisältää KUVASANASTOT, sanalliset PIIRROSTEHTÄVÄT sekä lisäksi eläinten vuoropuhelutehtäviä.

TARKISTUSSIVU on kirjan takana.

Kuvasanastot auttavat ymmärtämistä ja SANAVARASTON laajentamista.

Kuvan ja tekstin yhdistäminen lukemisen harjoittelussa vahvistaa POSITIIVISTEN oppimiskokemusten syntyä.

Eläinkuvitus herättää mielikuvituksen ja innostaa. Tehtävien kuvat toimivat hyvin VIRIKEKUVINA kirjoittamisessa, kysymisen, keskustelun... vuorovaikutustaitojen harjoittelussa.

HARJOITUS tekee LUKIJAN ja on hyvä, että LUETTAVAA on tarjolla.
ILO ja MOTIVAATIO HARJOITELLA seuraa, kun oivaltaa ymmärtävänsä.

9 789528 082897

